

[Tyroll]

udvalget fremgår det, at det er et væsentligt problem. Det mangler bare at få konsekvenser.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Spørgsmålet om beskyttelse af fosteret og den gravide kvinde imod risiko for skadelige påvirkninger i arbejdsmiljøet har jeg svaret udførligt på her i tinget den 23. januar i år og skriftligt over for arbejdsmarkedsudvalget den 21. februar også i år. Jeg har her underrettet om det betydelige arbejde, der gøres og fortsat vil blive gjort for at afdække risikomomenter og imødegå dem. Jeg går ud fra, at hr. Tyroll ikke ønsker, at jeg skal gentage denne besvarelse, men koncentrere mig om den økonomiske og beskæftigelsesmæssige situation for de gravide kvinder, som konkret er konstateret at være udsat for en risiko på deres arbejde, uden at der er grundlag for at erklære dem for syge.

Der er her tale om et meget vanskeligt problem, som bl.a. er karakteriseret ved, at der kan være tale om risici, som består gennem hele svangerskabet, ja, det kan endda være sådan, at risikoen er størst i begyndelsen af svangerskabet og aftager henimod fødslen. I virkeligheden kan risikoen være størst, før svangerskabet overhovedet er konstateret. Den sikring af kvinden, der er tale om, skal altså strækkes over meget lange perioder og vil være vanskelig at afgrænse. Alligevel har man forskellige steder arbejdet med mulighederne for dagpenge under fravær fra arbejdet, der skyldes arbejdets særlig farlige karakter i henseende til risiko for fosteret. Regeringen er indstillet på, så snart de økonomiske og tekniske muligheder er til stede, at medvirke til løsning af problemet.

Spørgsmålet om arbejdsgiverens ret og pligt til at beskæftige de pågældende ved andet arbejde må i dag reguleres ved aftale enten individuelt eller kollektivt. Jeg ville finde det mest hensigtsmæssigt, hvis arbejdsmarkedets parter selv udbyggede og udbredte sådanne aftaler til andre områder. De meget store forskelle i behovet for beskyttelse, som jeg nævnte tidligere, sammen med de vidt forskellige forhold på de enkelte dele af arbejdsmarkedet, f.eks. store og små virksomheder, gør, at det vil være meget vanskeligt. Selv om det måske af mange grunde kunne være ønskeligt, så ville det i praksis være

meget vanskeligt at lovgive generelt om problemet.

Tyroll (VS):

Jeg har selvfølgelig bemærket de tidligere udtalelser, der er kommet fra ministerens side, og også besvarelsen i arbejdsmarkedsudvalget, som viser, at arbejdsministeren finder, at det er et meget væsentligt problem. Det synes jeg selvfølgelig er udmærket, og det er godt; sådan bør det også være.

Dernæst må jeg sige, at der ikke i de anvisninger, arbejdsministeren er kommet med i tidligere besvarelser, ligger nogen konsekvenser i retning af, at man rent faktisk kan sikre kvinden og fosteret i de situationer, der er tale om her. Og det samme siger arbejdsministeren jo altså også nu. Det er jo ret alvorlige problemer, der er tale om. Der er tale om hele perioden, som arbejdsministeren siger. Alle organernes vækst og modningsperiode foregår jo under hele fosterets vækst. Der er også tale om påvirkninger af nervesystemet, hvor man må sige, at fosterets hjerne først er færdigudviklet omkring den 24. uge og er under fortsat vækst, indtil barnet er 18 måneder gammelt.

Hvis man ser på nogle af de tal, der ligger på området, så ser man, at ca. 15 pct. af alle erkendte svangerskaber afsluttes med spontan abort, at der er fundet kromosomafvigelser ved op til 60 pct. af spontane aborter inden for graviditetens første 3 måneder, at 25 pct. af de nyfødte ikke har den optimale fødselsvægt, og at 3 pct. af de levendefødte har misdannelser, som registreres i løbet af det første leveår.

Det er især organiske opløsningsmidler, som er under mistanke. Det drejer sig også om en lang række andre stoffer. Jeg har desværre ikke fået konkrete svar på, hvad man i arbejdsministeriet anser for stoffer, der må mistænkes for at være skadelige for fosteret. Men i hvert fald for en lang række organiske opløsningsmidler gælder det. De optages altså igennem lungerne og i mindre grad igennem hud og slimhinder.

Når man ser på, hvad der rent faktisk har været af problemer, så ser man, at det faktisk i et udskrivningsbrev fra arbejdsmedicinsk klinik på rigshospitalet siges til en kvindelig maler, at de råder hende til at undgå at blive gravid, når hun omgås opløsningsmidler. Det